

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
ЕКОНОМІЧНИЙ НАУКОВИЙ ПОРТАЛ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**СУЧАСНІ УПРАВЛІНСЬКІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ
АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ, РЕГІОНІВ ТА СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ
ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ**

**МАТЕРІАЛИ
V МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

10 листопада 2022 року

Одеса – 2022

УДК 657 (075.8): 339.486.4
JEL Classification: G3, M1, O1

Сучасні управлінські та соціально-економічні аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання в умовах трансформації публічного управління: Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (10 листопада 2022 року). — Одеса: Національний університет «Одеська політехніка», 2022. — 214 с.

Редакційна колегія:

д.е.н., проф. Філіппова С.В., д.е.н., проф. Балан О.С., д.е.н., д.е.н. проф. Липинська О.А., д.е.н. проф. Буркинський Б. В., д.н.держ.упр., проф. Ворона П.В., директор Георгієв Райчо, д.е.н., проф. Гусаріна Н.В., д.е.н., проф. Добрянська Н.А., д.н. держ.упр., проф. Корецький М.Х., к.н. держ. упр., д.е.н., доцент, проф. Кулінська А.В., д.е.н., проф. Лебедева В.В., проф. Марсела Слюсарчук, д.е.н., проф. Ніколюк О.В., доктор хабіл. ек. наук, проф. Пармаклі Д.М., д.е.н., проф. Подольчак Н.Ю., проф. Стефан Пурічі, д.е.н., проф. Ткач К.І., проф. Шенк Райнер, к.е.н. ст.викл. Граціотова Г.О., к.е.н., доцент Свірідова С.С., к.пед.н., доцент Шепель М.Є.

У збірнику представлено роботи науковців, фахівців-практиків, аспірантів, студентів, у яких висловлено результати теоретико-аналітичних досліджень та практичні пропозиції з питань сучасних управлінських та соціально-економічних аспектів розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання в умовах трансформації публічного управління.

Тези надано в авторській редакції. За виклад, зміст, достовірність та якість наданих матеріалів відповідають автори.

Призначений для фахівців, науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти.

Міжнародна науково-практична конференція
«Сучасні управлінські та соціально-економічні аспектів розвитку держави, регіонів та суб'єктів
господарювання в умовах трансформації публічного управління – 2022»

<i>Баляс Я.С.</i> Особливості державної підтримки та стимулювання бізнесу у воєнний час	56
<i>Білоус Г.П.</i> Стратегія інноваційного розвитку як досягнення цілей державної інноваційної політики	58
<i>Бліщук К.М., Козак І.І.</i> Актуальні питання розвитку територій та громад	60
<i>Брадул К.С., Свірідова С.С., Самарченко І.О.</i> Вимоги до кадрового складу у проєктах публічної сфери	63
<i>Вечтомова Г.В., Граціотова Г. О.</i> Сутність, форми і стадії економічної інтеграції України	65
<i>Гібкін К.Р., Савченко І.Г.</i> Механізми державного регулювання розвитку рекреаційної бази України	67
<i>Гурник А. В., Литовченко А. О.</i> Актуальність державницьких підходів до процесів розвитку соціальних послуг для зовнішніх екіпажів безпілотних авіаційних систем у сфері цивільного захисту	69
<i>Добрянська Н. А., Войтюк М. А.</i> Рекомендації щодо розроблення стратегій соціально-економічного розвитку регіонів в умовах цифрових трансформацій	72
<i>Домбровська В. М., Гусаріна Н.В.</i> Аналіз соціально-економічного розвитку Великоплатосковської ТГ	76
<i>Дребот Н. П., Дребот А.В.</i> Аналіз ринку депозитів в Україні	79
<i>Добрянська Н.А., Радченко А.А.</i> Напрями покращення рівня економічного добробуту населення в контексті функціонування державної соціальної політики	81
<i>Зуєва А.С., Цуркан І.М.</i> Особливості оподаткування фізичних осіб-підприємців в умовах воєнного стану в Україні	83
<i>Котелевець Д. О.</i> Параметри розвитку електронної торгівлі в Україні	85
<i>Кузик О.В., Липинська О.А.</i> Основні фактори впливу щодо залучення іноземних інвестицій	88
<i>Лавріщева А.С., Цуркан І.М.</i> Вплив непрямого оподаткування на податкове навантаження юридичних осіб України в умовах воєнного стану	91
<i>Лебедєва В.В., Ануфрієв О.М.</i> Напрямки удосконалення та функціонування економічного розвитку територіальних громад в умовах децентралізації	94
<i>Липинська О.А., Зачена В.О.</i> Джерела інвестування розвитку територіальної громади	96
<i>Сейсебаєва Н.Г., Маніца В.В.</i> Економічний механізм державного регулювання сільського господарства України	98
<i>Матвійшин Є. Г.</i> Використання фінансових ресурсів на заходи з охорони навколишнього природного середовища в регіонах України	100
<i>Ніколюк О. В., Левчук Ю.С.</i> Особливості впровадження інновацій в державному секторі	102
<i>Обозна А.О., Іakovunuk O.V., Іakovunuk D.I.</i> The role of competitive investigation in business management	105
<i>Петренко О. П., Азарян Е.М.</i> Управління капіталом підприємства	107
<i>Петренко О. П., Атамась Г.П.</i> Розвиток малого бізнесу в умовах переходу до цифрової економіки	109
<i>Сахно Н.О., Цуркан І.М.</i> Вплив системи оподаткування на інвестиційну діяльність підприємств під час війни	112
<i>Свелеба Н.А., Олійник О.Б.</i> Соціальна відповідальність бізнесу, як нова форма конкурентоспроможності	114
<i>Серкал С.С., Граціотова Г.О.</i> Аналіз публічного управління системою охорони	116

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНОЇ БАЗИ УКРАЇНИ

Гібкін К. Р., аспірант

*Державний торговельно-економічний університет
м. Київ*

Савченко І. Г., к. держ. упр., доц.

*ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ»
м. Харків*

Україна як держава, яка володіє значним рекреаційним потенціалом, потребує обліку та оцінки, ефективного та раціонального використання задля вирішення таких важливих державних завдань, як оздоровлення та лікування українських громадян, покращення демографічної ситуації, соціально-економічне зростання територій, залучення інвестицій у розвиток курортів, збереження природних лікувальних ресурсів для нащадків. Можемо констатувати, що сучасний стан державного регулювання розвитку курортів, який характеризується недосконалою нормативно-правовою базою, відсутністю органу державної влади з питань розвитку курортів, не створює умов для посилення впливу курортів для вирішення низки соціально-економічних проблем, насамперед у сфері охорони здоров'я та екологічних проблем.

На думку М. Круглова, механізм державного управління - це сукупність економічних, мотиваційних, організаційних і правових засобів цілеспрямованого впливу суб'єктів державного управління і впливу на їхню діяльність, що забезпечують узгодження інтересів учасників державного управління, що взаємодіють [3, с. 39].

На розвиток курортів, їхнє використання та охорону, розв'язання наявних між цими процесами суперечностей найбільше впливають організаційно-правовий та економічний механізми державного регулювання. Саме термін «державне регулювання» найдоцільніше використовувати щодо розвитку курортів, адже він передбачає м'який, коригувальний вплив, що дозволить оптимально поєднати інтереси органів державної влади та органів місцевого самоврядування і щодо курортів як особливо цінних природних територій.

Реалізація державної політики України у сфері курортної справи ґрунтується на принципах законодавчого визначення умов і порядку організації діяльності курортів та сприяння перетворенню санаторно-курортного комплексу на високорентабельну та конкурентоспроможну галузь економіки [5].

Але аналіз сучасного стану державного регулювання розвитку курортів в Україні довів, що недосконалість організаційно-правового та економічного механізмів призвела до неефективного використання курортного потенціалу.

Чинними нормативно-правовими актами в Україні затверджений перелік населених пунктів, віднесених до курортних, в якому більше ніж 25 міст, 75 селищ, близько 140 сіл - усього більше 240 назв.

Правова неврегульованість земельних питань є однією з найгостріших проблем курортів. Земельне законодавство визначає, що до земель оздоровчого призначення належать землі, що мають природні лікувальні властивості, які використовуються або можуть використовуватися для профілактики захворювань і лікування людей. Але землі, які використовуються для організації відпочинку населення, ділянки, зайняті територіями будинків відпочинку, пансіонатів, дитячих таборів, є землями рекреаційного призначення.

Отже, невизначеність критеріїв віднесення до земель оздоровчого та рекреаційного призначення призводить як до недостовірного оцінювання наявності земель цих категорій в Україні, так і до уповільнення процесів переведення в цю категорію земельних ділянок, зайнятих природними лікувальними ресурсами, санаторіями, закладами відпочинку тощо [2].

Уже сьогодні спостерігається незацікавленість місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування у збільшенні площ земель оздоровчого призначення, адже встановлення на них правового режиму курортів, округів санітарної охорони приведе до певних обмежень природокористування.

Нині територіальні громади сіл, селищ, міст, як суб'єкти прав комунальної власності на землю, через відсутність належного фінансування поповнюють місцеві бюджети та здійснюють соціально-економічний розвиток курортних населених пунктів за рахунок виставлення комунальної власності, землі та природних ресурсів як об'єктів товарно-грошових відносин на ринку курортно-рекреаційних послуг. Науково та економічно необгрунтоване використання земель та природних ресурсів курортів як об'єкта товарно-грошових відносин без урахування екологічного фактору призводить до втрати лікувальних та оздоровчих властивостей природного середовища курортів [4, с. 185].

Неврегульованість багатьох питань, пов'язаних із курортами, зумовлена відсутністю єдиного органу державної влади з питань розвитку курортів та рекреаційних зон.

Незважаючи на проголошення Міністерства інфраструктури та Державного агентства розвитку туризму відповідальними за виконання функцій з реалізації державної політики у сфері розвитку курортів та туризму - спеціально уповноваженими органами державної влади з питань діяльності курортів фактично не мають необхідних повноважень. Аналізуючи повноваження Державного агентства, можна відмітити, що воно певною мірою стосується курортної галузі, а не курортів.

Для визначення економічного ефекту від використання природних лікувальних і ресурсів оцінюють різницю між економічним ефектом від лікування одного рекреанта в санаторії, де природний лікувальний ресурс є основним інструментом оздоровлення та ефектом від оздоровлення одного рекреанта в будинку відпочинку в тих же природних умовах, але без використання природних лікувальних ресурсів [1].

Для вдосконалення організаційно-правового та економічного механізмів державного регулювання розвитку курортів пропонується здійснення таких заходів: Прийняти Закон про природні лікувальні ресурси; створити єдиний орган державної влади з питань розвитку курортів санаторно-курортної галузі, використання та охорони природних лікувальних ресурсів; розробити та прийняти «Стратегію розвитку курортів в Україні»; розробити державні цільові та регіональні програми розвитку курортів; розробити критерії розмежування земель оздоровчого та рекреаційного призначення, порядок проведення грошового оцінювання земель оздоровчого призначення.

Отже, проаналізувавши сучасний стан організаційно-правового та економічного механізму державного регулювання розвитку рекреаційної бази, можна зробити висновок, що курортний потенціал України потребує свого покращення. З метою підвищення ефективності використання курортного потенціалу України та посилення і його впливу на вирішення соціальних, економічних та екологічних проблем доцільно продовжити вивчення ролі державного регулювання для розвитку курортів в Україні, запроваджувати механізм державно-приватного партнерства, як основного в реалізації поставлених завдань.

Список використаних джерел:

1. Державне управління і менеджмент : навч. посіб. у табл. і схемах / [Г. С. Одінцова, Г. І. Мостовий, О. Ю. Амосов та ін.]; за заг. ред. д.е.н., проф. Г. С. Одінцової— Харків : Вид-во ХарРІ НАДУ, 2002. 492 с.
2. Науково-методичні засади реформування рекреаційної сфери / В. С. Кравців, Л. С. Гринів, М. В. Копая, С. Н. Кузйк; ІРД НАН України. Львів, 2008. 78 с.
3. Нижник Н. Р. Системний підхід в організації державного управління: навч. посіб. / Н. Р. Нижник, О. А. Омелянець; за заг. ред. Н. Р. Нижник. Київ: Вид-во УАДУ, 2006. 160 с.
4. Орлов А. Н. Значения понятия «оздоровительные и рекреационные местности при реформировании в Украине территориального устройства и местного самоуправления / А. Н. Орлов // Ученые записки Тавр.. нац. ун-та им. В. И. Вернадского. Сер. «Юрид. наук». 2007. Т. 20(59), №2. С. 183-189.
5. Про курорти : Закон України // ВВР України.2000. №50. С. 1026-1036.

**АКТУАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНИЦЬКИХ ПІДХОДІВ ДО ПРОЦЕСІВ
РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ДЛЯ ЗОВНІШНІХ ЕКІПАЖІВ
БЕЗПЛОТНИХ АВІАЦІЙНИХ СИСТЕМ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ**

Гурник А.В., старший викладач

Литовченко А.О., викладач,

*Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту,
м. Київ*

У результаті дослідження тенденцій розвитку і застосування високотехнологічних безпілотних засобів для вирішення завдань попередження, моніторингу та ліквідації надзвичайних ситуацій (НС) встановлено, що сьогодні застосування безпілотних авіаційних систем (БАС) у сфері цивільного захисту (ЦЗ) України набуває непоодинокий характер, але в більшості випадків здійснюється за місцевою ініціативою чи в експериментальному плані [1; 2]. Такий стан пов'язаний з відсутністю базових засад застосування БАС в рамках тих специфічних задач, що покладені на Державну службу України з надзвичайних ситуацій (ДСНС), а разом із наявними адміністративно-бюрократичними перешкодами стримує масове впровадження БАС для реалізації заходів державної політики у сфері ЦЗ.

У країнах Європейського Союзу існує система регулювання польотів безпілотних літальних апаратів (БпЛА) на основі фрагментарних правил держав-учасниць. Проте національні норми використання БАС і підготовки зовнішніх екіпажів та оцінювання потреб у соціальних послугах для них в різних країнах, у тому числі в нашій державі, відрізняються масштабами та змістом й глибиною деталізації.

Разом з тим є загальновизнані принципи щодо державного регулювання застосування БАС. Насамперед це нормативне регулювання польотів БпЛА і забезпечення прийняттого рівня безпеки їх виконання в умовах НС природного та техногенного характеру, страхування від нещасних випадків, організація та проведення підготовки, атестації та сертифікація й соціальний захист обслуговуючого персоналу.